

Βοηθός Φαρμακείου Γ' εξάμηνο

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

Μποντόζογλου Ηλέκτρα Άννα
Φαρμακοποιός
19/10/2023 και 26/10/2023
Δ.Ι.Ε.Κ Σίνδου

Μποντόζογλου Ηλέκτρα Άννα

ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΣ

Email επικοινωνίας: ilektra.bontozoglou@gmail.com

2012	Τμήμα Φαρμακευτικής του Αριστοτελείου πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
2016-2017	Erasmus στο τμήμα φαρμακευτικής του πανεπιστημίου της Φλωρεντίας
2017-2018	Μέλος ερευνητικής ομάδας στο τμήμα φαρμακευτικής τεχνολογίας του πανεπιστημίου "SAPIENZA" της Ρώμης, στο project: "Development of nanohydrogels for biomedical applications"
2018-2020	Εργασία σε ιδιωτικό φαρμακείο, ως φαρμακοποιός (υπάλληλος)
2020-2023	Υπεύθυνη φαρμακοποιός σε κληρονομικό φαρμακείο
2020-2023	Διδασκαλία στο τμήμα " Βοηθών Φαρμακείου " σε δημόσια Ι.Ε.Κ. (Πυλαίας – Χορτιάτη, Μοναστηρίου, Σίνδου)

Αδειούχος
Φαρμακοποιός

Είναι ο επιστήμονας φαρμακοποιός, κάτοχος άδειας εξάσκησης επαγγέλματος και άδειας ίδρυσης φαρμακείου, που είναι ιδιοκτήτης του φαρμακείου.

Υπεύθυνος
Φαρμακοποιός

Είναι ο επιστήμονας φαρμακοποιός, κάτοχος άδειας εξάσκησης επαγγέλματος, που δεν είναι ιδιοκτήτης φαρμακείου.

Βοηθός Φαρμακείου

Είναι το εξειδικευμένο πρόσωπο, που έχει θεωρητικές γνώσεις και πλήρη πρακτική κατάρτιση και είναι υπεύθυνο για την εύρυθμη λειτουργία και ροή του φαρμακείου. Υποστηρίζει τον επιστήμονα υπεύθυνο/αδειούχο φαρμακοποιό στην παροχή υπηρεσιών στους ασθενείς και το κοινό.

Περιεχόμενο του Μαθήματος:

- Κατηγορίες φαρμάκων και απαραίτητα συνοδευτικά έντυπα
- Ενημέρωση από συστήματα διαχείρισης αποθήκης και ιστοσελίδες φαρμακευτικών συλλόγων σχετικά με την διάθεση φαρμάκων
- ΜΗΣΥΦΑ
- Θετική λίστα
- ΦΥΚ
- Ναρκωτικά
- Γαληνικά σκευάσματα – Συνταγές – Εκτέλεση – Σήμανση – Οδηγίες - Κοστολόγηση
- Κατάθεση συνταγών στα ταμεία
- Αλληλεπιδράσεις φαρμάκων
- Παρενέργειες φαρμάκων
- Προσοχή στη χορήγηση – οδηγίες λήψης
- Διασφάλιση ποιότητας
- Νεότερες εξελίξεις

Πρακτική Εφαρμογή στην ειδικότητα

- Αρμοδιότητες και ρόλος του βοηθού φαρμακείου
- Συμπεριφορά απέναντι σε ασθενείς και πελάτες (παιχνίδι ρόλων)
- Συμπεριφορά απέναντι προμηθευτές (παιχνίδι ρόλων)
- Συμπεριφορά – συνεργασία με φαρμακοποιό και άλλους επιστήμονες υγείας
- Υλικά αρμοδιότητας φαρμακείου
- Άδεια λειτουργίας φαρμακείου
- Άδεια ασκήσεως επαγγέλματος
- Πρακτική άσκηση σε φαρμακείο
- Εκτέλεση παραγγελιών
- Τοποθέτηση σε ράφια
- Έλεγχος αποθεμάτων φαρμάκων και καλλυντικών
- Έλεγχος ημερομηνίας λήξης και επιστροφή στους προμηθευτές

Πρακτική Εφαρμογή στην ειδικότητα

- Συνθήκες φύλαξης φαρμάκων και εφοδιαστική αλυσίδα
- Συστήματα διαχείρισης αποθήκης
- Εκτέλεση συνταγών
- Πληροφοριακά συστήματα
- Ιατρικός ηλεκτρονικός φάκελος
- Νοσοκομειακές συσκευασίες
- Απογραφή
- Ηλεκτρονική συνταγογράφηση
- Συντμήσεις ιατρικών συνταγών
- Απλές- επαναλαμβανόμενες συνταγές
- Συνταγογράφηση στο Νοσοκομείο
- Ειδικές Συνταγές

Πρακτική Εφαρμογή στην ειδικότητα

- Συνταγές με φάρμακα του ΙΦΕΤ
- Συνταγές ναρκωτικών φαρμάκων
- Κουπόνια (Χρώμα - Barcode)
- Εκτέλεση ιατρικών συνταγών
- Εκτέλεση συνταγών παρασκευής φαρμάκων και καλλυντικών
- Αναλώσιμο υγειονομικό υλικό
- Γαληνικά - ομοιοπαθητικά
- Σήμανση προϊόντων
- Πώληση, είσπραξη αντιτίμου και έκδοση νόμιμων παραστατικών
- Χρήση μηχανών, ταμειακών μηχανών και μηχανημάτων πιστωτικών καρτών
- Τεχνικές κοστολόγησης προϊόντων
- Τεχνικές αρχειοθέτησης και τοποθέτησης προϊόντων
- Πληροφοριακά συστήματα

Βοηθός Φαρμακείου

ΠΡΟΦΙΛ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

Ποιός είναι ο Βοηθός Φαρμακείου;

Βοηθός Φαρμακείου

- Είναι το εξειδικευμένο πρόσωπο, που έχει θεωρητικές γνώσεις και πλήρη πρακτική κατάρτιση και είναι υπεύθυνο για την εύρυθμη λειτουργία και ροή του φαρμακείου.
- Υποστηρίζει τον επιστήμονα υπεύθυνο/αδειούχο φαρμακοποιό στην παροχή υπηρεσιών στους ασθενείς και το κοινό.
- **Επιτελεί όπως και ο φαρμακοποιός Κοινωνική Υπηρεσία και όχι μια εμπορική διαδικασία.**

Τομείς Απασχόλησης

- Σε ιδιωτικά φαρμακεία.
- Σε φαρμακεία νοσοκομείων (ιδιωτικά και δημόσια).
- Σε φαρμακευτικές βιομηχανίες και βιομηχανίες καλλυντικών.
- Σε φαρμακευτικές εταιρείες και εταιρείες καλλυντικών, στην προώθηση προϊόντων.
- Σε εργαστήρια καλλυντικών ή φαρμακευτικών προϊόντων.
- Σε διαγνωστικά εργαστήρια.
- Στον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων.
- Σε Κέντρα Ερευνών.

Σκοπός και Αντικείμενο του Ε.Ο.Φ.

Ο Ε.Ο.Φ. έχει σαν πρώτιστο σκοπό την προάσπιση και την προαγωγή της δημόσιας υγείας, με την εξασφάλιση επαρκούς κυκλοφορίας ελεγμένων και ποιοτικά άριστων προϊόντων, καθώς και με την προώθηση και ανάπτυξη της τεχνολογίας και της έρευνας στον ίδιο χώρο.

Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.)

Αντικείμενο των αρμοδιοτήτων

- Αποφασίζει :

α) Την έγκριση, απόρριψη, ανανέωση, τροποποίηση, αναστολή ή και ανάκληση των αδειών κυκλοφορίας των ειδών της αρμοδιότητάς του (φάρμακα και άλλα συναφή προϊόντα).

β) Την διενέργεια των απαιτούμενων κλινικών, εργαστηριακών ή άλλων μελετών στα παραπάνω προϊόντα.

γ) Την λήψη άμεσων μέτρων όταν κινδυνεύει η Δημόσια Υγεία.

δ) Την επιβολή διοικητικών κυρώσεων που προβλέπονται από το νόμο και την φαρμακευτική νομοθεσία.

ε) Για τον καθορισμό των τιμών των προϊόντων της αρμοδιότητάς του.

στ) Για κάθε θέμα που σχετίζεται με την έρευνα, παραγωγή, εισαγωγή, εξαγωγή και διακίνησή των προϊόντων της αρμοδιότητάς του.

Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.)

Αντικείμενο των αρμοδιοτήτων

- Προγραμματίζει και διεξάγει αυτοδύναμα ή σε συνεργασία με άλλους φορείς, έρευνες για την ανάπτυξη ή τη βελτίωση των παραπάνω προϊόντων.
- Ενημερώνει την κοινή γνώμη και όλους τους ασχολούμενους με τη Δημόσια Υγεία για τη σωστή χρήση των προϊόντων της αρμοδιότητάς του και την προάσπιση της προαγωγή Δημόσιας Υγείας.
- Εκδίδει τις ταινίες γνησιότητας που πρέπει να φέρουν όλα τα φαρμακευτικά σκευάσματα τα οποία κυκλοφορούν στην Ελλάδα και τις διαθέτει στους παραγωγούς, αντιπροσώπους ή εισαγωγείς των προϊόντων αυτών.

Ποιά είναι τα επαγγελματικά καθήκοντα του Βοηθού Φαρμακείου;

Εικόνα
φαρμακείου

Εξυπηρέτηση
κοινού

Εκτέλεση
συνταγών

Επεξήγηση
συνταγογραφίας

Ενημέρωση για τα
νέα προϊόντα

Παραγγελία
φαρμάκων

Παραλαβή και
τακτοποίηση
φαρμάκων

Παροχή
φαρμακευτικών
υπηρεσιών

Έλεγχος πρώτων
υλών και αξιολόγηση
εξοπλισμού
εργαστηρίου

Παρασκευή
γαληνικών
σκευασμάτων

Επαγγελματικά καθήκοντα

Ο Βοηθός Φαρμακείου:

1. Επιμελείται την εικόνα, την λειτουργία και την τήρηση της ασφάλειας στο χώρο του φαρμακείου
  - ✓ Φροντίζει την καθαριότητα και την υγιεινή
  - ✓ Φροντίζει την εικόνα και την διακόσμηση

Επαγγελματικά καθήκοντα

2. Εξυπηρετεί τον πελάτη, διαχειρίζεται και ολοκληρώνει την πώληση
  - ✓ Αναγνωρίζει τον σκοπό επίσκεψης του πελάτη
  - ✓ Φροντίζει την διαμόρφωση κατάλληλου περιβάλλοντος
  - ✓ Επικοινωνεί με τους πελάτες και καταγράφει τα στοιχεία τους όπου χρειάζεται
  - ✓ Επιβεβαιώνει το περιεχόμενο της συνταγής και ενημερώνει τον πελάτη για τη διαθεσιμότητα του προϊόντος
  - ✓ Διενεργεί την πώληση, εισπράττει το αντίτιμο και εκδίδει τα νόμιμα παραστατικά (απόδειξη)

Επαγγελματικά καθήκοντα

3. Επεξηγεί την συνταγογραφία στον πελάτη

- ✓ Καταγράφει σε ετικέτα την δοσολογία του φαρμακευτικού σχήματος του ασθενούς
- ✓ Καταγράφει σε ετικέτα την δοσολογία και τα συστατικά που περιέχονται στις ακριβείς ποσότητες στα γαληνικά σκευάσματα

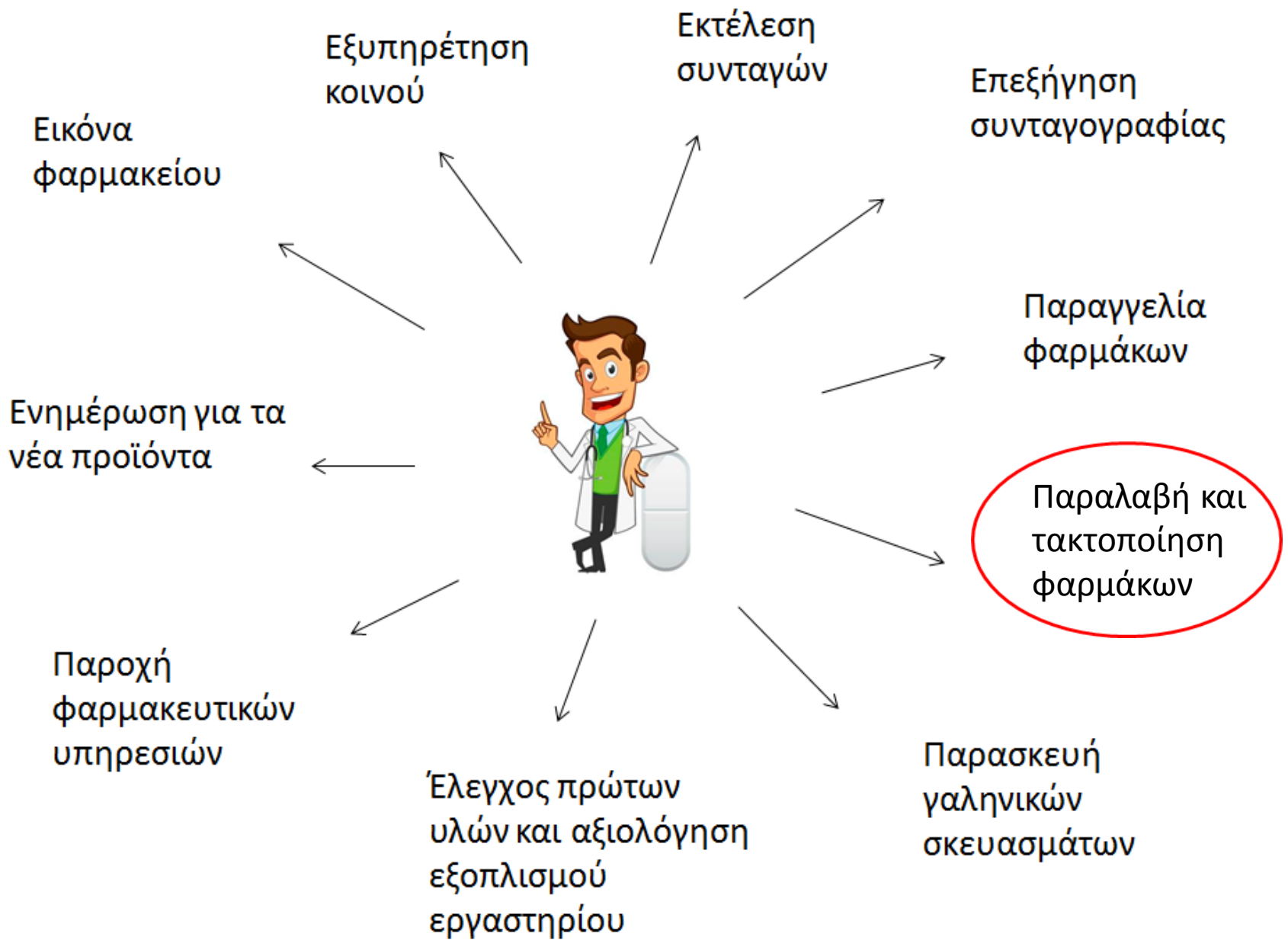
Επαγγελματικά καθήκοντα

4. Διαμορφώνει το πρόγραμμα των παραγγελιών σύμφωνα με τις οδηγίες του φαρμακοποιού
  - ✓ Προγραμματίζει τις καθημερινές παραγγελίες
  - ✓ Συνεργάζεται με τα τμήματα αποστολών της προμηθεύτριας εταιρίας ή φαρμακαποθήκης

Τρόποι Παραγγελίες Φαρμάκων

- Από την φαρμακαποθήκη:
  - Μέσω internet/λογισμικού προγράμματος
  - Τηλεφωνικά
- Από την προμηθεύτρια εταιρία:
  - Μέσω της ιστοσελίδας της εταιρίας
  - Με ηλεκτρονικό μήνυμα στην εταιρία (email)
  - Με αποστολή της φόρμας παραγγελίας (fax ή email)
  - Τηλεφωνικά

Επαγγελματικά καθήκοντα

5. Συμμετέχει στην παραλαβή και τακτοποίηση φαρμάκων
- ✓ Παραλαμβάνει τα εισερχόμενα φάρμακα και προϊόντα και τα δελτία που τα συνοδεύουν και ασκεί καταμέτρηση και οπτικό έλεγχο
  - ✓ Τακτοποιεί τα εισερχόμενα φάρμακα και προϊόντα στο σωστό χώρο αποθήκευσης του φαρμακείου
  - ✓ Μεριμνά για την εισαγωγή φαρμάκων στο σύστημα διαχείρισης στοιχείων
  - ✓ Εποπτεύει τις επιστροφές των προϊόντων ανάλογα με τον λόγο επιστροφής τους (πχ ακατάλληλο, για έλεγχο κλπ.)
  - ✓ Φροντίζει οι επιστροφές να συνοδεύονται από τα κατάλληλα λογιστικά έντυπα (δελτία αποστολής).
  - ✓ Καταγράφει τις ελλείψεις φαρμάκων.

Τι είναι οι ελλείψεις φαρμάκων και
που οφείλονται;

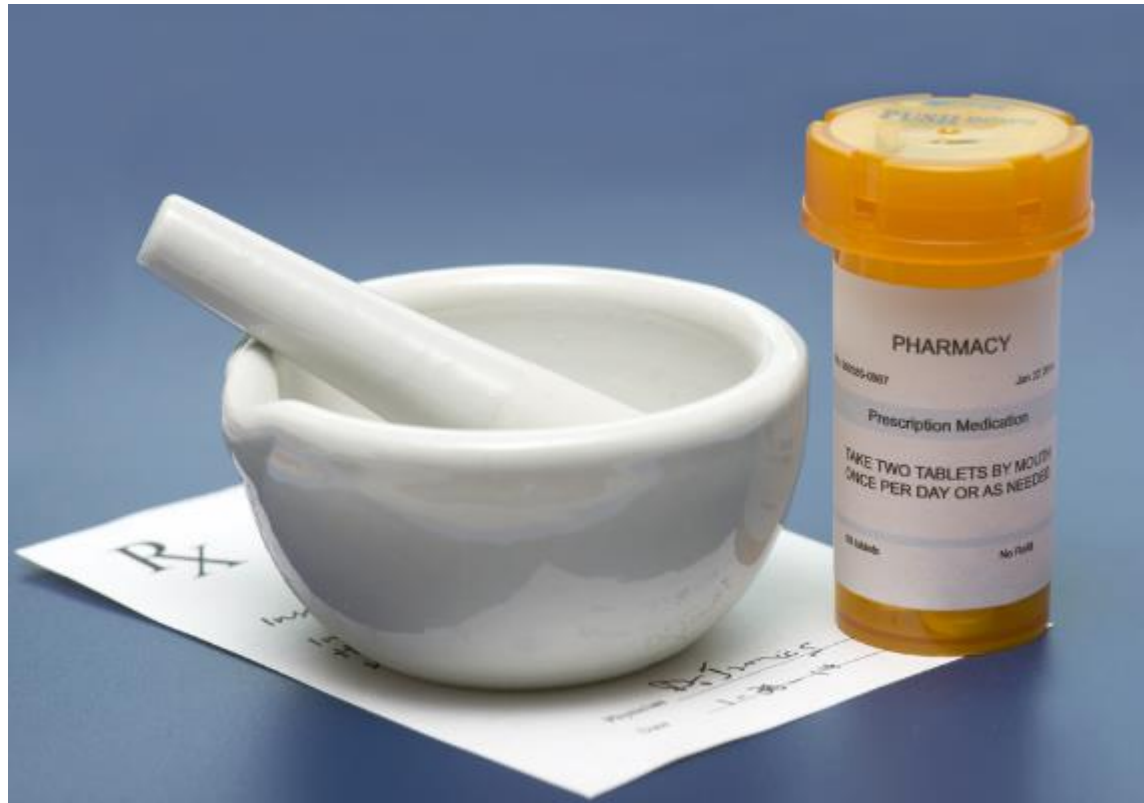
Ελλείψεις Φαρμάκων

Λόγω:

- Μειωμένων αποθεμάτων στις φαρμακαποθήκες.
- Πρόβλημα σε κάποιο στάδιο της παραγωγής τους στο εργοστάσιο παραγωγής.
- Απόσυρση παρτίδας για λόγους ελέγχου ασφάλειας ή βελτιστοποίησης φόρμουλας.
- Κατάργηση/αντικατάσταση προϊόντος.
- Υπερβολική ζήτηση λόγω επιδημιών/πανδημιών.
- Εξαγωγών λόγω διαφοροποίησης τιμής.

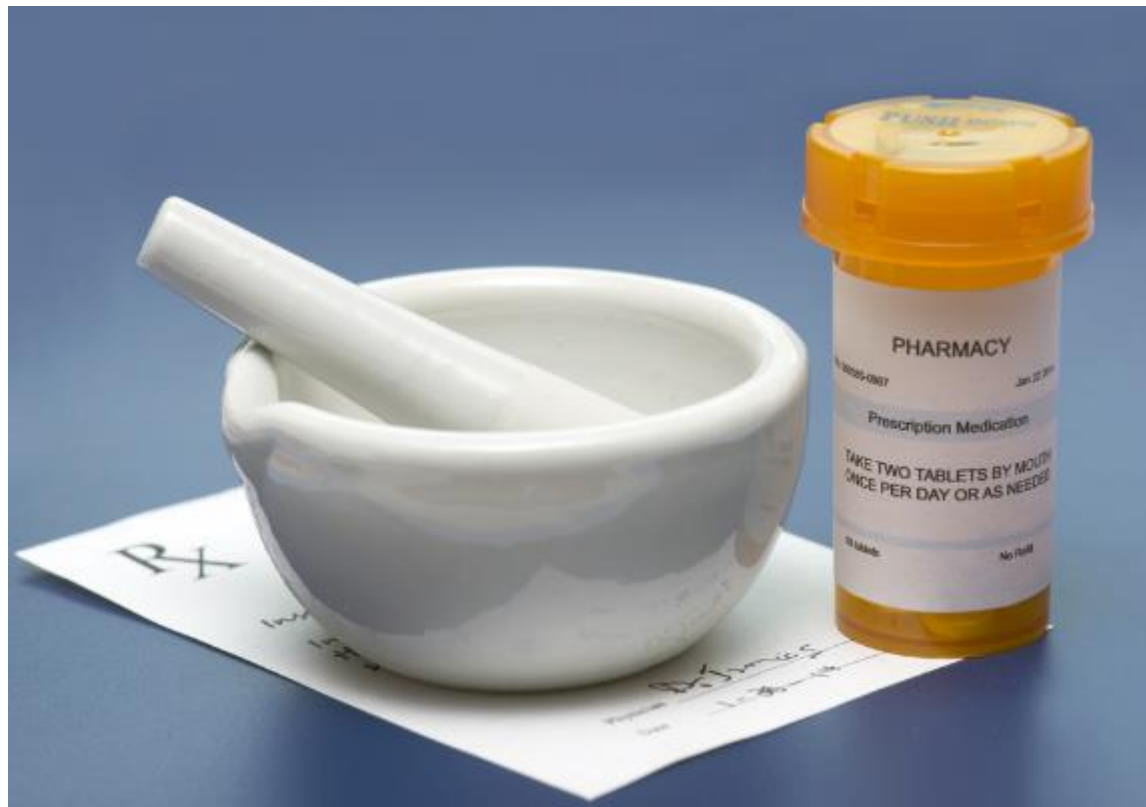
Τι είναι τα γαληνικά σκευάσματα;

Γαληνικά σκευάσματα

- Τα φάρμακα που παρασκευάζονται στο Εργαστήριο του Φαρμακείου από τον Υπεύθυνο Φαρμακοποιό κατόπιν εντολής, συνταγής και οδηγίας του Ιατρού.
- Τα γαληνικά σκευάσματα είναι εξατομικευμένα φάρμακα. Αυτό συμβαίνει σε περιπτώσεις στις οποίες δεν καλύπτονται οι ασθενείς από τα υπάρχοντα φαρμακευτικά σκευάσματα του εμπορείου.

Πότε παρασκευάζονται τα γαληνικά σκευάσματα;

Γαληνικά σκευάσματα

1. Φάρμακα που έχει σταματήσει η κυκλοφορία τους, αλλά επιτρέπεται η παρασκευή τους από καθαρή πρώτη ύλη, δραστική ουσία.
2. Φάρμακα που δεν κυκλοφορούν στην επιθυμητή φαρμακοτεχνική μορφή.
3. Φάρμακα που κυκλοφορούν, αλλά όχι στην συγκέντρωση που επιθυμούμε.
4. Κτηνιατρικά φάρμακα, όταν αυτά δεν κυκλοφορούν στην επιθυμητή φαρμακοτεχνική μορφή ή στην επιθυμητή συγκέντρωση.
5. Φυτοθεραπευτικά (βάμματα, έλαια, κρέμες, αλοιφές, σιρόπια)

Επαγγελματικά καθήκοντα

6. Εκτελεί πιστά τις οδηγίες για την παρασκευή φαρμακευτικών και καλλυντικών προϊόντων (γαληνικά σκευάσματα)
- ✓ Συμμετέχει στη δημιουργία και στη συσκευασία των παρασκευασμάτων
  - ✓ Προετοιμάζει και συντηρεί τον εξοπλισμό και τα δοχεία που χρησιμοποιούνται για την παρασκευή των σκευασμάτων
  - ✓ Προετοιμάζει τις πρώτες ύλες για τα παρασκευάσματα
  - ✓ Ελέγχει, συσκευάζει, αποθηκεύει και φυλάσσει τις πρώτες ύλες και τα προϊόντα σε κατάλληλο αποθηκευτικό χώρο σύμφωνα με τους κανονισμούς
  - ✓ Καταγράφει στην ετικέτα τα είδη των συστατικών, τις αναλογίες τους και την δοσολογία στο παρασκεύασμα

Ποιος είναι ο βασικός εξοπλισμός ενός φαρμακευτικού εργαστηρίου?

Ποιος είναι ο βασικός εξοπλισμός ενός φαρμακευτικού εργαστηρίου?

Κάθε φαρμακείο -και συγκεκριμένα το φαρμακευτικό εργαστήριο- υποχρεούται με βάση το νόμο, να είναι εφοδιασμένο με τα εξής όργανα και σκεύη:

- Τουλάχιστον δύο **ζυγούς ακριβείας**, οι οποίοι πρέπει να συνοδεύονται από τα κατάλληλα σταθμά για την βαθμονόμηση. Ο ένας ζυγός πρέπει να μπορεί να ζυγίσει ποσότητες υγρών και στερεών που υπερβαίνουν το κιλό και ο δεύτερος ζυγός πρέπει να είναι μεγαλύτερης ευαισθησίας (τουλάχιστον τριών δεκαδικών ψηφίων), έτσι ώστε να μπορούν να ζυγιστούν μικρές ποσότητες, της τάξης των mg έως και 20g.
- Κατάλληλα **σκεύη** ώστε να είναι δυνατή οποιαδήποτε παρασκευή: ιγδία πορσελάνης, λαβίδες, σπαθίδες, αναδευτήρες, χωνιά, ογκομετρικοί σωλήνες, θερμόμετρα, δοκιμαστικοί σωλήνες, ηθμοί
- **Ηλεκτρικό ψυγείο**
- **Θερμαντικά λουτρά** (υδατόλουτρο, ελαιόλουτρο, αμμόλουτρο)
- **Ειδικό εντοιχισμένο σιδηροκιβώτιο (ή χρηματοκιβώτιο)**, το οποίο θα πρέπει να είναι ασφαλισμένο με κλειδιά ασφαλείας ή συνδιασμό γραμμάτων ή αριθμών, για την φύλαξη των ναρκωτικών, για τα οποία αποκλειστικά υπεύθυνος είναι ο φαρμακοποιός.

Ποιος είναι ο βασικός εξοπλισμός ενός φαρμακευτικού εργαστηρίου?

μηχανικός ζυγός

ηλεκτρονικοί ζυγοί

Επαγγελματικά καθήκοντα

7. Παρέχει φαρμακευτικές υπηρεσίες και χειρίζεται τον εξοπλισμό του φαρμακείου

- ✓ Μέτρηση πίεσης
- ✓ Μέτρηση σακχάρου
- ✓ Ενέσεις-εμβολιασμός
- ✓ Παροχή πρώτων βοηθειών και περιποίηση τραυμάτων σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης
- ✓ Test COVID (rapid test)

Επαγγελματικά καθήκοντα

8. Ενημερώνεται για τα νέα προϊόντα του φαρμακείου

- ✓ Συμμετέχει σε σεμινάρια ενημέρωσης νέων προϊόντων (όταν γίνονται)
- ✓ Μελετά τις προδιαγραφές των νέων προϊόντων και τα χαρακτηριστικά τους.
- ✓ Ελέγχει την ποιότητα και δοκιμάζει τη λειτουργία των νέων προϊόντων.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ-ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ;

